

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Guzun Ion și Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocații Mîrzîncu Aurelia și Guțan Marcel în numele inculpatului Beșleagu Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Beșleagu Alexandr xxxxx, născut la xxxxx,
originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.03.2018 – 27.12.2018;

Instanța de apel: 01.03.2019 – 07.05.2019;

Instanța de recurs: 28.06.2019 – 10.03.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 27 decembrie 2018 *pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală*, Beșleagu Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 171 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 172 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 166 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

Potrivit prevederilor art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Beșleagu Alexandr i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Beșleagu Alexandr a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 (cinci) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței prima instanță a constatat în fapt că, în perioada de la 09 februarie 2017 ora 15:00 până la 10 februarie 2017 ora 14:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în casa de locuit, situată în xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale, prin constrângere fizică și psihică, manifestată prin amenințări cu violența și aplicarea multiplelor lovituri cu mâinile peste diferite părți ale corpului a lui xxxxx, înfrângând astfel rezistența opusă, contrar voinței ei a săvârșit un raport sexual în formă normală, cauzându-i părții vătămate xxxxx mai multe leziuni corporale, încălcând dreptul acestei la inviolabilitatea și libertatea sexuală.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Beșleagu Alexandr a comis violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, infracțiune prevăzută de art. 171 alin. (1) Cod penal.

Tot el, Beșleagu Alexandr, în perioada de timp de la 09 februarie 2017, ora 15:00 până la 10 februarie 2017 ora 14:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică aflându-se în casa de locuit, situată în xxxxx, intenționat, urmărind scopul satisfacerii poftei sexuale în forme perverse, prin constrângere fizică și psihică, manifestată prin amenințări cu violența și aplicarea multiplelor lovituri cu mâinile peste diferite părți ale corpului a lui xxxxx, frângând astfel rezistența opusă, contrar voinței ei a săvârșit mai multe rapoarte sexuale în forme perverse, cauzându-i părții vătămate xxxxx mai multe leziuni corporale, încălcând dreptul acesteia la inviolabilitatea și libertatea sexuală.

Astfel prin acțiunile sale intenționate, inculpatul a comis acțiuni violente cu caracter sexual, adică satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșită prin constrângere fizică și psihică a persoanei, infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (1) Cod penal.

Tot el, Beșleagu Alexandr, la 09 februarie 2017, în perioada de timp de la ora 18:00 până la ora 23:50, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în casa de locuit, situată în xxxxx, intenționat, în vederea creării unor premise favorabile pentru a o determina pe xxxxx la rapoarte sexuale, a încuiat poarta de ieșire din domiciliu, respectiv pentru ca ultima să nu aibă posibilitatea liberă de a pleca, după care la rugămintea lui xxxxx de a-i permite să părăsească domiciliul, inculpatul i-a interzis, amenințând-o cu aplicarea violenței fizice, privând-o astfel ilegal de libertate.

Tot el, Beșleagu Alexandr, la 10 februarie 2017, în perioada de timp de la ora 04:00 până la ora 14:30, continuând intențiile sale infracționale, conștientizând faptul că a insuflat frica în xxxxx și că a înfrânt voința acesteia în urma acțiunilor infracționale anterioare, la rugămintea ultimei de a-i permite să părăsească domiciliul sus indicat, i-a interzis, amenințând-o cu aplicarea violenței fizice, încălcând astfel dreptul părții vătămate la libertate fizică.

Astfel prin acțiunile sale infracționale, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 166 alin. (1) Cod penal, adică privațiunea ilegală de libertate a unei persoane, dacă acțiunea nu este legată de răpirea acesteia.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 166 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i stabili pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial de pedepselor aplicate inculpatului Beșleagu Alexandru o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului de către prima instanță este una prea ușoară, fiind ignorat pericolului social sporit al infracțiunilor comise de inculpat. Totodată instanța de judecată nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și din partea altor persoane.

Mai invocă apelantul că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat, doar va favoriza pe acesta să săvârșească pe viitor acțiuni similare, iar de către alte persoane va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

În opinia apelantului, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că inculpatul anterior a mai comis cinci infracțiuni și că a comis infracțiunile pentru care este învinuit în stare de ebrietate.

Deci conform celor invocate acuzarea consideră că pedeapsa aplicată inculpatului este neîntemeiată și individualizată contrar prevederilor art. 61 Cod penal, și nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea comiterii a unor noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, a fost admis apelul procurorului cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Beșleagu Alexandr recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (1), 172 alin. (1) și 166 alin. (1) Cod penal, i-au fost stabilite următoarele pedepse:

- în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa închisorii pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 172 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa închisorii pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;
- în baza art. 166 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa închisorii pe termen de 1 (unu) an, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Beșleagu Alexandr, i-a fost stabilit pedeapsa definitivă pe termen de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, prima instanță la stabilirea tipului și măsurii pedepsei inculpatului, greșit a aplicat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal.

Instanța de apel a remarcat că, în cazul respectiv există atât circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod penal, inculpatul a recunoscut vina de faptele comise, cât și circumstanțe agravante prevăzute la art. 77 Cod penal, și anume faptul că infracțiunile au fost săvârșite în stare de ebrietate.

Astfel, instanța de apel a considerat că prima instanță nu a avut temeiuri plauzibile de a aplica în privința inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal, ori inculpatul nu întrunește condițiile acestei norme.

În acest sens instanța de apel a notat că Beșleagu Alexandru anterior a săvârșit 5 infracțiuni, iar prin sentințele Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 decembrie 2008 și 11 mai 2011, i-a fost stabilită pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, însă aceste pedepse nu și-au atins scopul.

Instanța de apel a punctat, că inculpatul conștientizând faptul că nu este pedepsit proporțional pentru faptele săvârșite, va deveni mai încrezut în impunitatea sa și, ca urmare, va continua să săvârșescă alte infracțiuni.

Prin urmare instanța de apel conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei consfințite de art. 61 alin. (2) Cod penal, reieșind din conduita inculpatului, a considerat că la caz este necesară stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare cu executare reală.

5. Avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, invocând în mod generic prevederile art. 427 Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului ordinar avocatul susține că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61 alin. (2), 75 Cod penal, și nu a ținut cont de faptul inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunilor imputate, se căiește sincer, este unica persoană care aduce venit în familie, din motiv că părinții sunt bolnavi și nu lucrează.

Totodată atrage atenția că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat și a declarat că îl iartă.

5.1. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Guțan Marcel în numele inculpatului, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs apărarea a invocat faptul că, în cadrul procesului penal inculpatului i-a fost violat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CEDO, și faptul că instanța de apel nu a luat în considerație motivele invocate de către partea apărării expuse în cadrul examinării cauzei penale, mai mult ca atât au fost respinse ca nefondate, fiind apreciate critic și luând poziția părții acuzării în sensul agravării pedepsei inculpatului, ceea ce conduce la concluzia de neimparțialitate precum și independența completului de judecată.

Susține recurentul că instanța de apel neîntemeiat a aplicat o pedeapsă mai aspră inculpatului, greșit aplicând prevederile art. 75 alin. (2) Cod penal, iar la stabilirea pedepsei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166 alin. (1) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că această infracțiune prevede și pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Avocatul a mai specificat că, potrivit cererii depuse de către apărătorul inculpatului în ședința preliminară din data 12 aprilie 2017, partea vătămată este de acord că se împacă cu inculpatul din motiv că nu are careva pretenții morale sau materiale față de inculpat și au solicitat încetarea procesului penal în legătură cu faptul că părțile s-au împăcat.

Partea apărării consideră că pedeapsa aplicată față de inculpat de 5 ani și 6 luni închisoare cu executare reală, este prea aspră și inculpatul nu a avut parte la o satisfacție echitabilă a dreptului său privind aplicarea art. 109 Cod penal.

Mai accentuează recurentul că instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante, și anume că a comis o infracțiune ușoară și mai puțin gravă, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată fapt prin care a contribuit la soluționarea cauzei mai operativ, cu cheltuieli reduse, la evidența medicului narcolog sau psiholog nu se află, partea vătămată careva pretenții față de inculpat nu are, este unicul membru al familiei care aduce venit, din motiv că mama lui este grav bolnavă, a declarat cu responsabilitate că pe viitor nu va mai comite ilegalități, a expirat 2/3 din termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală prevăzută pentru infracțiunea prevăzute de art. 166 alin. (2) Cod penal.

6. Judecând recursurile declarate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul cererilor de recurs, Colegiul penal atestă, că recurenții critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al prezenței temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În esență, Colegiul penal atestă că apărarea își focusează argumentele recursurilor pe critici în privința modalității individualizării pedepsei penale de către instanța de apel, considerând că soluția adoptată de către aceasta este greșită și ilegală, totodată susținând că pedeapsa aplicată de prima instanță inculpatului Beșleagu Alexandru cu suspendarea condiționată a executării ei, este una echitabilă.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea

infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal accentuează că nu pot fi reținute argumentele apărării prin care se susține că instanța de apel a aplicat o pedeapsă prea aspră față de inculpat și greșit a exclus prevederile art. 90 Cod penal, deoarece sub acest aspect soluția instanței de apel este pe deplin motivată și amplu argumentată.

În acest sens instanța de apel corect a reținut că inoportunitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului este determinată de însuși categoria și caracterul faptelor comise, una făcând parte din categoria infracțiunilor ușoare iar altele două din categoria celor mai puțin grave, toate trei infracțiuni fiind comise cu intenție, de faptul că inculpatul Beșleagu Alexandru anterior a săvârșit 5 infracțiuni, iar prin sentințele Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 16 decembrie 2008 și 11 mai 2011, i-a fost stabilită pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, însă aceste pedepse nu și-au atins scopul.

Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele apărării prin care se invocă că instanța de apel nu a ținut cont de toate circumstanțele care în opinia sa pot fi catalogate ca atenuante și care ar servi temei pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura doar prin izolarea inculpatului de societate.

La fel, nu poate fi reținut nici argumentul apărării prin care se invocă că instanța de apel nu i-a oferit inculpatului posibilitatea de a beneficia de instituția împăcării prevăzută de art. 109 Cod penal, deoarece referitor la aceste argumente s-a expus pe deplin prima instanță, soluția căreia a fost menținută și de către instanța de apel.

Mai mult decât atât, Colegiul penal ține să menționeze, că partea apărării n-a depus apel, astfel n-a contestat aplicarea pedepsei închisorii sau neaplicarea prevederilor art. 109 Cod penal.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

În consecință, instanța de recurs concluzionează că erorile de drept invocate în recurs nu și-au găsit confirmare, deci nu există temei legal pentru

admiterea recursurilor ordinare declarate, iar potrivit legii se impune respingerea acestora, ca inadmisibile.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocații Mîrzîncu Aurelia și Guțan Marcel în numele inculpatului Beșleagu Alexandr, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală în privința lui Beșleagu Alexandr xxxxx.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Guzun Ion

Boico Victor